

blandt Folketjirfens Medlemmer, da vil man vel kunne dette, uden for Diebliffet at tye til en Kirkeforsamling. Kunde Menighederne faae Ret til at vælge deres Præfter eller idetmindste en betydelig Indskyldelse ved Valget af samme (Hør!); kunde det kirkelige Sognebaand i Folketjirken blive løst; kunde Geistligheden saavidt muligt befries fra alt for mange verdslige Beskæftigelser (Hør!) og mere anvende sin Tid og sine Kræfter til Religiofitetens og Dplysningens Udbredelse, kunde Præfterne erholde en fast og passende Lønning, der udredes af Statskassen, og hvortil alle Skatteyndende forholdsmaasigt bidrage; da troer jeg, at Meget vilde være vundet og at Folketjirken snart vil staae fastere og sikkrere, end den nu staaer. Det er af disse Grunde, at jeg for Diebliffet tillader mig at spørge den høitagtede Kultusminister: Kan man vente, naar Rigsdagen næste Aar atter samles, at der fra Regjeringsen vil blive forelagt et Lovforslag, ifølge hvilket Præfterne skulle sættes paa fast Gage og hvorved Præstetienden kan paa anden Maade blive opkrævet?

Cultusministeren: Naar jeg holder mig til det Spørgsmaal, der egentlig er stillet, og foreløbig forbigaaer Motivering og de Punkter, som deri ere berørte, saa seer jeg mig nødt til, hvad vel den, som har overveiet Sagen, ikke vil undre sig over, ligefrem at besvare Forespørgslen med et Nei. Saa fremt jeg skulde være Minister ved den næste Rigsdags Sammentræden, kan jeg ikke forelægge et saadant Lovforslag, og jeg har den fulde Overbevisning, at hvo der saa til den Tid maatte være Minister, vil ikke om denne Sag til næste Rigsdag kunde forelægge et Lovforslag, som kan føre til Maalet. Jeg skal her ikke discutere selve det Spørgsmaal, om det er rigtigt at sætte Geistligheden paa fast Gage i det Hele eller for en Deel — thi der er jo heri Grader, naar Enkelte f. Ex. tænke paa at lade Præstegaardene bestaae ved Siden af en fast Gagering — dette Spørgsmaal skal jeg, som sagt, ikke indlade mig paa at forhandle, uagtet jeg for mit Bedkommende erkjender og tidligere har udtalt, at der er mange Punkter i Geistlighedens nærværende Lønningsmaade, som jeg ikke finder ønskelige; men disse Spørgs-

maal skulle først afgjøres, naar man skal komme til en fast Mening om, hvorvidt Forandringer, og det ikke i Enkelthederne, men store og væsentlige Forandringer, skulle indtræde, og disse Grader i Forandringen, som man, naar man taler ganske almindeligt, kan lade svævende, dem skal man bestemme, og naar man da er bleven enig om Principerne i saa Henseende, saa hører der til at gennemføre et Lovforslag af denne Art om en Gjenstand, der er saa vidt forgrenet, en Mængde statistiske Forarbejder og Undersøgelser, som jeg er vis paa, at ingen Minister vil kunne see ordentligt udførte i en Tid af 10 Maaneder, allerminst naar den samme Minister har andre saa store Forpligtelser, som jeg eller den, der kunde træde i mit Sted. Jeg troer, at det vilde være det Ubesindigste, nogen Mand kunde gjøre, om han vilde sige: i 10 Maaneder skal jeg see at staae en Skolelov tilveie, jeg skal see at faae Kirfens Forsatning og Forhold til Staten ordnet, og jeg skal derhos forelægge en Lov om den Gjenstand, som nu er under Omtale. Der er, foruden det almindelige Punkt, Geistlighedens faste Gagering, berørt et andet, nemlig Oppebørselsmaaden af Tienden, og det kunde vel synes, naar man blev staaende ved, hvad der staaer i den egentlige Forespørgsel, Oppebørselsmaaden, at denne kunde lade sig ordne, uden at man gik ind paa den hele Sag om Geistlighedens faste Gagering. Den ærede Forespørger har ikke stillet disse Punkter hvert for sig, men jeg vil for et Diebliff tænke mig, at man særskilt vilde spørge, om der da ikke kunde forelægges en Lov om en anden Oppebørselsmaade af Tienden. Naar man, som jeg sagde, blev staaende ved Begrebet Oppebørselsmaaden, saa kunde man tænke sig, og det er vel det, som har forsvævet de fleste, at Tiende Oppebørslen kunde henlægges til Amtstuerne, og Beløbet af Tienden kunde igjen udbetales til vedkommende Geistlige; men det er Noget, som aldeles ikke let lader sig gennemføre, ligesom jeg ingenlunde troer, at det gaaer an for det Første, thi Oppebørslen af Tienden er deels bestemt ved Lovforskrifter, deels ved Accorder under saa forskellige Former, at det ikke vil være muligt, uden videre at overdrage til Amtstue-